

[J. O. Krag.]

følgelig godt, som udenrigsministeren gør det, henvise til, at det ikke ville være lykkedes at gennemføre sagen, men det er jo ingen god undskyldning. Hvis der ikke blev rejst andre sager i De Forenede Nationer end dem, der kunne gennemføres, så skulle man se dagsordnerne i FN, i sikkerhedsrådet og i andre FN-organer svinde ind til et fåtal. Mange gange rejses verdenssamvittigheden over for en sag netop ved, at den forsøges rejst og bliver afvist. Vi mener, at den danske regering har forpasset en mulighed. Det er ikke den danske regering alene — regeringer verden over har undladt at rejse denne sag — men det gælder også den danske regering. Nu er vi ikke længere medlem af sikkerhedsrådet, men bør alligevel føle os forpligtede, føle os forpligtede til at finde veje til at rejse denne sag.

NATO-landenes våbenleverancer til Grækenland og Portugal har udenrigsministeren omtalt på en måde, der ikke giver mig anledning til yderligere bemærkninger i denne omgang.

Som sagt, disse emner har vi før haft en kortere debat om, og man spurgte dengang om, hvorfor socialdemokratiet ikke selvstændigt, uanset hvad andre partier mente, stillede disse forslag. Vel, nu har vi stillet dem, og vi håber på en saglig behandling. Forslagene er en forlængelse af den politik, socialdemokratiet førte som regeringsparti, de var en del af Danmarks udenrigspolitik under den socialdemokratiske regering — nyt er naturligvis kravet vedrørende Biafra, idet katastrofen ikke fandtes i den foregående regerings tid — men det er ikke fremgået af den nuværende regerings politik, at den også bærer alle disse fem punkter i sit skjold. Snarere synes som allerede nævnt den nuværende regering udenrigspolitisk at hælde til passivitet og tavshed, ja, måske idéløshed.

Vi er realister og ved meget vel, at Danmarks indflydelse internationalt er begrænset, men vi må ikke lade nogen lejlighed gå fra os til at øve den indflydelse, vi faktisk har, og til at vise et velovervejet initiativ. Det har før vist sig, at en skandinavisk holdning har påvirket opinionen.

Et betydeligt flertal i dette ting må formodes at stå bag de standpunkter, socialdemokratiet her har bragt frem; jeg går ud

fra, at regeringen vil følge folketingsflertallet, idet den jo ellers bringer sig i en håbløs situation.

Poul Schlüter: Først vil jeg gerne takke udenrigsministeren for den saglige, velovervejede tale, han har holdt på regeringens vegne under drøftelsen her i dag; dermed har udenrigsministeren fortsat den ansvarlige linje, som også var fremherskende, allerede medens ordføreren for forslagsstillerne bar ansvaret for Danmarks udenrigspolitik. Jeg kan ganske tilslutte mig de betragtninger, udenrigsministeren har fremført, og jeg har kun ganske få bemærkninger at gøre vedrørende de enkelte punkter i det socialdemokratiske forslag til folketingsbeslutning.

Om afspændingsmulighederne er jeg ganske enig i udenrigsministerens nøgterne bedømmelse. En europæisk sikkerhedskonference kan man vanskeligt forestille sig afholdt med det allerførste; den må forbedres; og der må ligge et klima forinden dens afholdelse, som giver en rimelig grund til at tro, at den vil kunne opnå resultater.

Med hensyn til den fortsatte udvikling af De Forenede Nationer fortsætter jo den nuværende regering den forriges politik; her kan der vist ikke være nogen reel modsætning imellem regeringens linje og forslagsstillerens.

Dernæst vil jeg gerne gøre en bemærkning om kontrolrådspasordningen. Her bliver det foreslået, at man skal arbejde for en generel ophævelse, og det tror jeg alle kan tiltræde. Jeg forstår dette udtryk således, at det, socialdemokratiet forestiller sig, er, at vi, hvor vi har mulighed for det, skal påvirke i den retning, at der sker en ændring i den hidtidige ensartede holdning fra NATO-landenes side, og det synes jeg må være en fornuftig målsætning.

Det var positivt og interessant at høre udenrigsministerens bedømmelse af den samtale, udenrigsministeren for nylig har ført også om dette spørgsmål med sin kollega i Bonn. Men man skal jo ikke skjule eller glemme, at hovedproblemet omkring samkvemmet mellem de østeuropæiske lande — og vel især Østtyskland — på den ene side og de vesteuropæiske på den anden består i, at der ikke finder fri pasudstedelse sted i Østtyskland. Når det